

A 26.478

4196

R. Kirjandusmuuseumi Raamatukogu

Pärnu-Jakobi
kirikutorni ehitamise
aruanne
1907.

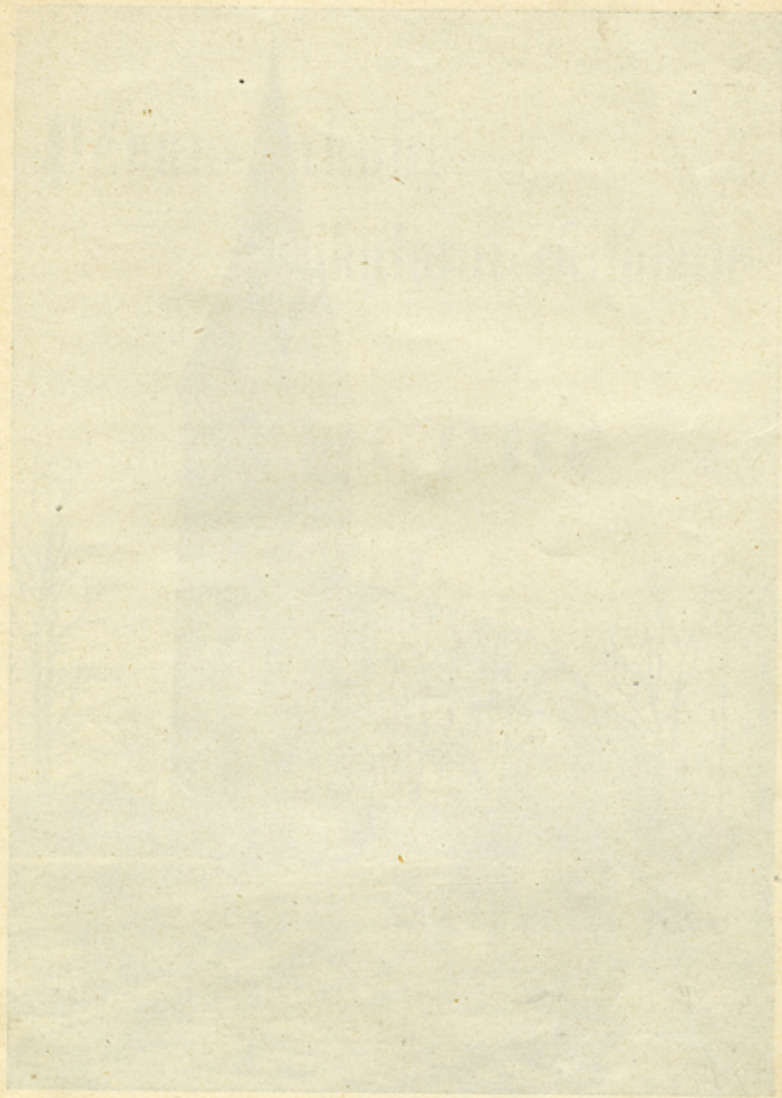
Kolme pildiga.

Kui armsad on sinu hooned, wä-
gede Jehoowa! Saul 84, 1.

Pärnus, 1908.

Trükitud L. W. Laafmann'i trükitojas.

4195

Saloni Hill, Richmond

Jakobi kirik Pärnumaal.

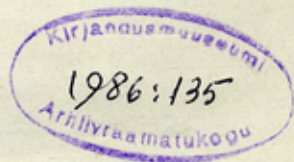
Pärnu-Jakobi kirikutorni ehitamise aruanne 1907.

Kolme pildiga.

Kui armsad on sinu hooned, wä-
gede Jehoowa! Laul 84, 1.

Pärnus, 1908.

Trükitud L. B. Laakmann'i trükitojas.

Jumalateenistuse laulud.

I.

Wiisil: Minu hing, oh ole rõõmus. 288.

1. Jumal, Jumal, rõõmukeelel Sulle kiitust laulame; Jumal, Jsa, ühel meelel Tänu sulle anname. Kõige oma hinge seeft Kõige sinu armu eest, Mis ja meile avaldanud, Waimu läbi ilmutanud.

2. Poja oled läkitanud, Meie omaks kinkinud, Keda inglid kuulutanud, Petlemas ta sünninud. Armas Õnnistegija, Meie oja oled ja Kõiges omas pühaduses Armulaua ühenduses.

3. Armas Jsa, laste palwet Kuule nüüd, kui palume: Äita, et ju kallid anded Meie armsaks peame, Sinu sõna uurime, Sakramenti pruugime. Äita püha elu nõuda Sinu juure taewa jõuda.

II.

Wiisil: „Ärtage!“ nii wahid hüüdnud. 355.

1. Sa, kes pühas paigas elad, Ja puhtas taewas aset oled, Jehoowa, hinge kalju meil! Heldest oled ja meil toda Nüüd walmistand, sind kummardada, Siin armu heites meie peal. Sa kõige looma õnn, Kes kõigis paigus on! Kuule itka, Kui ial weel Siin rahwa heal Sind kiidab, tänab, palub teal.

2. Jumal, see on sinu hoone, Torn juhatab
meid taewa poole Siin annad waimu sõna sees;
Seia hinged kofku jõudwad, Su sõna kuulda su käest
nõudwad, Su poega, Jeesust, armastes: Siin lap-
sufesi ja Riistmisi armuga Wastu wõtad; Siin
toidab kõik su söömaaeg: Siin on su tell, su püha paik.

3. Oled annud meile koda, Oh pühitse ka ise
seda, Ja kaitse oma käega! Hoia siin su sõna pu-
hast, Ja walmista kõik kuuljad wahwast Sind tões
ja waimus teenima! Oh Issa, helduses! Su Poja
nime sees — Püha Waimu Siin jäga ja, Meid
walgusta, Ja omaks templiks ühenda.

4. Ühel meelel, ühel healel Sind täname nüüd,
Issa, kõrges, Et sa meil suuri asju teind! Sina
kingid pühaid hooneid, Ja wõitlejatele elukroonid,
Su pojaga, kes surma läind. Muu, kiitus tulgu sull!
Kolmainu Jumalal! Hosianna, Meid aita siin,
Et taewas weel Sind parem kiidab meie keel.

III.

Wiisil: Jeesus, Õnnistegija.

Jeesus, kallim sõber, jae Meile alati siin paigas!
Olgu su Waim sõnaga Meid siin pühitjemas, ait-
mas! Oma koda kaitse sa! Meie usku kinnita!

IV.

Wiisil: Sa meie lootus, Jeesute!

1. See on see armuõpetus, See ülem rööm
ja õnnistus: Et tõllnerid ja patuseid Ja waewatud
süüaluseid, Kes muidu armu kufagilt ei saa — Kõik
wastu wõtab Õnnistegija.

2. Kes inimestest põlatud Ja käjust hukka
mõistetud, Mii Jumalagi wiha näind, Et kõik maa-
ilm neil kitsaks läind Ja keda inglid ei wõi tröös-
tida: Meid wõtab wastu Õnnistegija.

3. Müüd tõstab ta meid ülesse Ja paneb
oma sülesse, Ja puhastab meid pattudest, Ja peas-
tab äranedmisest, Ja armu mere põhja heidab ta
Kõik meie süüd — see Õnnistegija.

V.

Wiisil: Oh wõtkem Jumalat.

1. Mu Jeesus! õnnista Kõik tööd, mis wõ-
tan teha. Mu juure astu sa, Et õnne wõitfin näha.
Mis ilma sinuta Ma teen, on tühine; Kui sa ei
walgusta, Siis jääb mull pime öö.

2. Ja kui su kitjas tee Ma wahest waewaline,
Ja palju wõitlemist — Ma siiski röömuline: Sest
jelle waewa hind Mu õnnistus. — mu kae, Ja
taewas ootab mind, Mis ütski film ei näe.

18. Oktober 1907 a. oli meie kogudusel tähtjas päev: meie kiriku uus torn oli valmis ja sai meie Pärnu maakonna praosti J. Girgenjohn'i läbi õnnistatud.

Töö on valmis; ta tunnistab koguduse armastust Jumala koja vastu. Kell mis kõrgemale sai seatud, kutsus nüüd mõjuvamine iga pühapäeval püha kotta ja torn juhatab juba kaugele sind ülesse taewa kotta poole.

Töö on valmis. Peaks Jumal seda õnnistama ja hoidma. Aga meie tahame ka kuulda, mis wanaad raamatud meie kiriku torni ajalooft räägivad ja siis torni ehituse komisjoni aruannet viimase ehituse üle vastu võtta.

1531?

Meie kirik on üks kõige wanematest. Ta on aastal 1534 ehitatud, nõnda et tuleval aastal, s. o. 1909 a., kirik 375 aastat wanaaks saab. Ta on ordu ajal ehitatud ja peale ordu walitsust veel kolm walitsust näinud: Poola, Rootsi ja Wene walitsust. Rahesugust teenistust on tema sees peetud: Katoliigi ja Ewangeliumi usu teenistusi.

Kui Jumal aitab, kuuleme ehk veel edespidi tema ja koguduse ajalooft. Seekord olgu meile tornist räägitud.

A. Nõnda kiriku torni ajalooft.

1. Kõige wanemad teated tornist.

Kõige wanem kiriku raamat, mis meil on, on aastast 1683, see on Rootsi walitsuse ajast. Selles leiame ühe protokolli a. 1695, mil Rootsi maawalitseja Gustav Adolph Strömfeldt Jakobi koguduse wälimisi asju rewideerimas on käinud. Ta käskinud kirikut täiesti parandada. Ehituse meistrid kutsutud konwendi ette ja tehtud sealsamas kaubad ära. Nende nimed olivad: ehituse meister Daniel Bechel ja müürsepa meister Paul Dilling.

Seal küsitud, mis meistrite arvates tarwis oleks teha. Müürsepp wastab:

- 1) Kiriku wälimine müür peab kiwidega kiilutud, krohwitud ja lubjaga walgeks tehtud saama;
- 2) käärkammer uueste ehitada ja kamin sisse teha;
- 3) trepp, mis wõlwi peale wiib, tarwis parandada;
- 4) Et kirik pime, peawad lõunapoolsed akna augud ja see, mis hommiku pool altari taga on, suuremaks lõhutud ja uued suuremad aknad tehtud saama;
- 5) kirikule lähed uus kiwi pörand tarwis.

Puusepa poolt saab tarwilikuks arwatud:

- 1) Uued katused paarid ja uus sündli katus;
- 2) Torn, kus kolme kella jaoks ruumi;

3) uus koord kirikusse, sest muidu on kirik koguduse jaoks liig väike;

4) käärtambrile katus ja põrand.

Need tööd saavad tarvilikuks tunnistatud ja lubati nende tööde eest: müürisepale 70 ja puusepale 60 rubla, peale selle toovad talupojad neile moona ja teevad päivi, niipalju kui tarvis läheb.

Materjali muretsemine jääb kiriku eestseisja hoolde (sell ajal rittmeister von Bitinghoff ja leitnant von Tansas Hallingast). Lubi peab Hanninurmi lubja ahjus põletatama. Palgid, lauad, sündlid ja muu materjal, mis kiriku parandamiseks tarvis läheb, peab mõisate peale nende suuruse järel jagatud saama. Mõisadele, kellel omal palgi metša ei ole, antakse luba Rootsi kuninga metšadest oma osa raaida. Nii seisab jelles kõige vanemas raamatus tornist. Kas see meie kiriku esimene torn oli, mis 1695 a., j. o. 159 aastat peale kiriku asutamist sai ehitatud, ei tea kindlasti ütelda; et protokollis seisab, et „üks torn“ olla tarvis ehitada ja mitte „uus torn“, nagu „uus koord“ ja „uus katus“, siis võib küll olla, et see torn esimene on olnud. Pärnu esimese Eesti Evangeliumi usu kiriku loos loeme, et see ka 62 aastat ilma tornita on olnud.

1746 a. sai kirikule uus katus tehtud. Et Rootsi mõisas meie vanad kiriku rehkningid kõik ära on põlenud, ei tea meie ehitustest rohkem, kui just konwendi protokollis raamatus üleval on, sest need on

alles. 1770 a. kaevatakse, et torn üsna lagunud olla, aga aastal 1786 on ta alles parandamata. 1793 a. on uist torni uueste parandud.

2. Torni ehitused möödaläinud aastajajal.

Kuna siamaale vanad kiriku raamatud torni loost pidid rääkima, hakkavad möödaläinud aastajajast juba vanemad koguduse liikmed meile mõndagi jutustama, mis nemad oma isadelt on kuulnud.

Nimelt räägivad nemad meile t o r n i e h i t u s e s t 1833 a a s t a l, mida köster Birk oma peale oli võtnud. Konwendi protokoll selle kohta on lühike. 20 weebruaril 1833 a. saab otsuseks tehtud, et sell kevadel torn saab ehitatud ja köster Birk, kes töö oma peale võtab, selle eest 200 rubla saab.

1834 a. teeb ta veel uued luugid tornile ja värwib neid. Katus saanud soom laudadest tehtud. Esite saatnud köster Birk, nõnda räägivad mõned isad meile, iga mõisa 7 soom lauda prooviks, millede järel siis torni ja kiriku katuse lauad valmistatud pidid saama. Et neid aga mitte hästi pole tehtud, waliti ainult mis sündis wälja ja siis wõeti raha pärast 2 meest, kes rehe juures soom lauad valmistegid. Köster Birk käinud ise ülewal torni otjas risti jäädimas ja warwinud ka torni katuse ära, mille jaoks temal tool olnud, mis nõõriga alla wõis lasta ja förgemale tõmmata. Seal juures olla ta

wäga julge olnud. Töömeestest, kes temal olid, nimetasse Nigula Hinrik Krusoni ja Hinrik Nija't.

Tornil oli küll uus katus peal, aga 1846 a astat loeme konwendi protokollist, et torn wiltu wajunud ja lagunemisel olla. Endine torn oli katuse peale ehitud ja tema kandiline jagu oli ka puust. Selle kandilise jaule oli väljaspoole telliskivi wooder ümber tehtud, nõnda et see nagu kiviist näitas olema. Need telliskivid olid selle läbi, et torn wajus, lahti ja mõned olid juba maha kukkunud. Selle läbi oli wihma weel tee lahti ja torni alumises järgus hakkasid palgid mädanema.

Konwendi protokollidest on näha, et 9 aastat nõu peetasse, mis teha tuleks. Linna ehitusmeister Schnorr tegi plaani, kuid konwent ütles, et selle järele wõimata olla teha. Laewaehituse meistri Maddison'iga Pärnust kaubeldi, aga tema tahtis ainult ehituse juhatus ja ülewaatus eest 150 rubla, mis sell ajal palju raha oli ja kalliks peeti.

Nüüd oli wahe ajal õpetaja elumaja mahapõlenud ja kogudusel selle läbi teine juur ehitus ka ees. Kuid kiriku torn ei annud ka aega; inimesed ei tohtinud enam kirikusse minna: siis minnes ja wäljatulles kartnud nad ikka, et mõni lahiline telliskivi pähe kukub.

Wiimaks, 25 Juunil 1855, saadi torni ehitusega kaup Pärnu laewaehituse meistri Fröhringiga. Tema wõttis oma peale:

- 1) Telliskivi woodri kõige nelja külje pealt ära wõtta ja terwed kivid terwelt alla lasta. Wahwerk torni kandilises jaus, kus tarwis uus teha ja nurkade peale neli uut posti panna. Kõik torni wahwerk kruwidega kinnitada ja torn otse ajada.
- 2) Telliskivi woodri asemele kahetollistest plankudest tornile wooder lüüa ja iga külle peale kaks luuki teha, mis walge wärwiga tulewad wärwida.
- 3) Kui alumine torni raam mädand on, seda uuesti teha; ülepea kõik mis tarwis parandada.
- 4) Tööd oma meeste ja riistadega teha, mille eest ta 260 rubla saab. Sellest rahast peab kolmas osa ehituse ajal ja muu raha töö lõpul wäljamaksetama.

Et wallad juba enne otsuseks teinud päewade asemel raha maksta, saab sellest rahast mis meister saab, 120 rubla waldade peale jagatud. Materjali ostab kiriku eestseisja, wallad weawad juurde ja mõisad makswad seda.

Juuli kuus peab töö algama ja 1-seks Septembriks walmis olema.

Nüüd tulewad ajad, millest kogudus ise mäletab ja teab rääkida, kuid olgustest ka wähe jüa ülesse pandud.

1883 aastal oli torni katus, mis 50 aastat oli seisnud, otjakorral. Uue jauts oli konfistoriumi poolt 400 rubla palutud ja ka lubatud. Töö juhatajaks oli Ruistoma Hiirik Jakobson ja töö läks maksma 870 rubla 38 kop. Kiriku katus oli juba 1879 ja 1880 a. uus tehtud.

Meie oleme kuulnud, kui palju waewa kogudus oma armsa Jumala koja pärast ja ka torni pärast näinud; 3 korda oli ta ehitud ja oli nüüd jälle uus ja ilus 21 sülda (6 jalafi) pikk, peale selle veel risti varras 14 jalga; seega oli torn 23 sülda pikk.

Siis tuli see päew, millest palju koguduse liikmeid mäletawad, olgu küll et nemad sell ajal ehk veel weikesed olid. Õpetaja Wegler kirjutab sellest kiriku raamatusse:

1885 a. oli palaw jui ilma vihmata. Rohi ja wili närtfisiid. Mustad pilwed tõusid küll igapäew ja oli müristamist kuulda, kuid mitte vihma piisakene ei niisutanud maad.

4 Juulil õhtu tõusid pilwed kõrgemale ja hakkas müristama.

Hommiku kell $1\frac{1}{4}$, see oli üks reedine päew, 5 Juulil 1885 lõi pikne kiriku torni põlema ja muutis jeda, mis kõigile armas, mõue tunniga tuhaks. Kiriku wõlwid kaitsefid seest kirikut ja et tuli uuesti ja käärkambriist kirikusse ei tungiks, selleks tegid kofku tulnud koguduse liikmed Heimthali õpetaja Johanssoni, kes sell ajal just isa juures oli ja Enge mõisa rent-

niku hra Juntsoni juhatusel palju tööd. Põlewad katusse sindlid lendasid kaugele ja olivad ait ja õpetaja elumaja tõsisel hädas, kuid wali wiim ja inimeste hool hoidis neid. Õpetaja maja kraam oli õunapuul aeda juurte pärnade alla kofku weetud, kuid sinnagi lendasid sindlid ja süütasiwad asju põlema.

Oli torn kofku wajanud, oli ka kartus teiste hoonete pärast möödas. Sest ajast müristas pea igapäew ja wiima wesi jootsis põlenud wõlwidest läbi kirikusse ja wist sest saadik wõlwid seest poolt roheliised ongi.

Wõlwid polnud veel jahtunudki, kui järgmisel pühapäewal kirikusse teenistust pidama mindi ja ei ole kõige ehituse ajal ükski teenistus pidamata jäänud.

Aga tarwis oli warsti uut katusi teha. Sai 1000 rubla laenatud ja Mählili päewaks oli uus katus kirikul peal. Mõisapidajad panid warsti raha kofku ja andsid priitahtlikult: Parun Pilar Nreft 100 rubla, Hallinga wana proua 100 rubla, herra von Middendorf Pöörareest 100 rubla, kindral Brandt Kaelastes 100 rubla, krahw Kenjerling Rõnnust 100 rubla, Enge mõisa rentnik herra Juntson 50 rubla, kihelkonna kofku notar Haenßler 25 rubla, hra Hopener Raismalt 50 palki, hra von Rajadin 8 haam palki — 8 sülda pikkad, hra Theurich Weelt 50 tsetwerti lupja. Liinimaa kindral-superdient H. Birgenjohn tuli ise Jakobisse, kiinnitas kogudust ja lubas ka mujal kogudustes andeid korjata.

Selle läbi jaadeti ehituse jaoks: Audrust 66 rbl., Pärnust 100 rubla, Tõstamaalt 11 rubla, Ronneburgist Lätimaalt 19 rubla, Karkhst 26 rubla, Torist 10 rubla ja Hallistest 4 rubla, kokku 230 rubla.

Küll nähti waewa ja weeti materjali, aga Jumala abiga jaadi tööga ometi aegjaste walmis. Ehituse meister oli oma koguduse liige Mihkel Siitam, kes väga tubliste oma töö on teinud. Töö läks juba rahas maksma 1968 rubla 20 kop.

Aastal 1886, kolmandal nelipähi päeval sai koguduse rohkel osawõtmisel kiriku juures näitemüüki toime pantud, mis 733 rbl. 66 kop. puhast kasu jisse tõi. See raha ei läinud enam katusse jaoks, waid määrati torni heaks.

1887 a. sai otsejooks tehtud torni ehitust tulewal aastal käjale wõtta. Kell oli juba enne Gatsinas tellitud ja maksis 402 rubla 80 kop.

29 Aprillil 1888 hakati torni jaoks wundamenti kaewama ja 22 Juulil oli torni jalg walmis ja sai kell ülesse tõmmatud. Siis hakati läbi põlenud wõlwiisi parandama. Torn ja wõlwide parandamine läks puhast raha 3668 rbl. 41 kop. maksma.

Pärnust kingiti, 100 rubla, konsistorium andis 250 rubla, aga weel jäi 600 rubla wõlgu ja kiriku raamatukasse on juure tähendud, et kui Jumal armu annab, saab jeege maksetud. Gesti kogudusest ei korjatud raha, waid wallad wedasid materjali ja tegid päiwi.

Nagu alati raske ajad inimesele nagu uut hoogu annawad ja uutele püüdmistele aratawad, nõnda ei ole needgi päewad wist mitte kogudusele ilma õnnistusega olnud. Anded mis wäljast tulid, näitasid, et weel armastust on ristikoguduses ja ehitused, mis said forda jaadetud, näitasid, mis kõik ühise töö läbi wõib forda jaata.

3. Torni ehitus 1907 aastal.

Torni jalg oli walmis; waewa oli nähtud, töö tehtud ja ka maksetud; kogudus tahtis selles tööst wähe puhata. Esiotsa ei mõeldudgi torni walmis teha, sest uued tööd tulid ette. Üks orel sai muretsetud 1895 a., üks altari pilt 1901 a. ja sellisamal aastal ehitati ka kihelkonna koolimaja.

Dma kogudus oli juba selle torniga harjunud, kuid wõerastele oli meie torn väga wõeras näha. Üks endine koguduse liige, Tiina Walter Weelt, käis kord kirikust mööda ja et temal väga kurb waadata oli, et kirik ikka alles ilma tornita, kinkis ta 1 rubla torni ehituse heaks. See oli aastal 1896. See oli esimene raha uue torni jaoks. Üks jõukas Jumala riigi töötajaja Tallinnas, kes oma rahaga palju head on teinud, jaatis meie kiriku torni heaks 25 rubla, kui temale meie kiriku püüdustest sai räägitud. See oli aastal 1897. Madli Sallmann Pärnust kinkis 1901 a. 200 rubla torni heaks ja pani sellega torni kapitalile laiemat alust.

1902 a. saadik hakkasime abikasja rahaga ühes ka torni heaks andeid korjama ja sellega tuli, nagu igaaastastest aruannetest ja torni heaks sisse tulnud raha arvest näha on: 1902 a. 70 rbl. 36 kop.; 1903 a. 54 rbl. 68 kop. ja 1904 a. 54 rbl. 47 kop. kokku. 1905 a. jäi abikasje heaks korjandus järele ja tuli selle läbi vähem kokku, nimelt 15 rbl. 41 kop.

1906 a. hakkati mitmelt poolt tornist rääkima. Võerad naersid meid, et meie omale torni ei saa ja omad küsisid, miks torni saab?

Mardi pääwal 1906 a. tulid mõned koguduse liikmed torni pärast nõupidamisele kokku ja mitme-kordse koostäimise peale otsustati konwendile palvekirja saata, et see torni ehitamist arutamise alla võtaks.

Nõnda ka tehti. 5 Detsembril 1906 ilmusid konwendi ette koguduse asemikud palvekirjaga, milles nemad ütlesid: „Kõige kallim paik on meile meie kodu kirik, kus meie lapsest saadik Jumala sõna kuulnud, esimest korda armulauale võetud, kus meie altari ees abikaasale truudust sõutunud, kus oma armsaid wiimast korda jumalaga jätsime, neid wiimisele teele saat-tes — see kõik teeb meile jeda paika väga kalliks. Ja mis kallis on, selle eest kanname ka truuviste hoolt. Küll on ka meie kiriku eest hoolt kantud, ise-äraniis see poolt, aga torn puudub, 20 aastat on ta nõnda wiisi seisnud. Ammu on koguduses igat-sus torni järele kuulda olnud. Nüüd on torni jala

katus üsna otjas, torni rist ähwardab iga filmapiilt ümber kukkuda, parandust peab ette võtma. Kas ei võiks meie aga selle asemel, et uut katusi teha, torni ehitusega alguist teha. Selleks on peale 500 rubla raha käes. Sedasama tuleks korjamise teel kokku. Kui konwent ka weel matuse aia kapitali selleks lubaks, siis oleks umbes 1500 rubla käes. Kleg ei näi küll ehituseks just kõige kohasem olevat, sest et üks osa konwendi maksu maksjaid liikmeid lähemas minevikus tule läbi juurt kahju on saanud, aga kui konwent ühe osa materjali, nimelt puid ja kiwa ja prii wedu lu-baks, siis loodetakse ehitusega walmis saama.“ Nõnda oli koguduse liikmete palwe. — Selle peale tegi kon-went otsuseks (konwendi protokoll § 7): Kiriku kapi-talist 400 rubla torni ehituseks võtta ja selleks ülema kiriku wöörmündri kohtu poolt luba paluda.

Peale selle lubab konwent 6 sülda paasa, 100 palki ehituse jaoks ja 120 palki tellingite jaoks. Torni ehituse lubab aga konwent sell tingimisel ette võtta (§ 8) kui temale 2 Weebruariks 1907 priitahtlikka andeid 300—400 rubla selleks otstarbeks kätte antakse.

Raha tuli kokku ja plaan telliti Tartust arhitekt parun Engelhardi juurest.

Peale konwendi üteldi, et torni mitte lühikestest puudest teha ei wõi, waid peab selleks 20 pikkemat olema, 38 ja 42 jalased. Et aga niisuguseid kon-wendi poolt lubatud ei olnud, saiwad need ostetud ja maksid need puud 80 rubla 20 kop. nagu arwe

näitab. Selle läbi jäi aga lühemaid palga üle, mis pea sellesama hinna eest ära said müüdnud, nimelt 71 rubla 82 kop. eest.

Konvent walis ehituse komisjoni järgmised herrad: von Nasackin, kiriku eestseisja, W. Zimmermann, J. Tidermann, H. Hinrikson, H. Waew ja õpetaja W. Schulz.

Töö sai 24 Mail 1907 konwendi poolt wälja pakutud ja wõttis jeda Reiu mõisa rentnik hra J. Türl 1400 rubla eest oma peale.

Sellisamal päewal otsustas konvent puuduwaid hobuse päiwi tarwilisel osal lubada. Pisti warda eest kõige tema materjali ja ülespanemisega ja ühe põranda eest lubati ehituse meistreile pärast weel 100 rubla juure.

Töö juhatajaks oli ehituse meister H. Tõnnisberg Pärnust, oma koguduse liige, kes oma hoolja püüdmise ja lahkusega koguduse tõsist tänu ära on teeninud.

Magu öeldud, oli 18 Oktoobril 1907 torn walmis ja sai tema Pärnu maakonna praosti J. Girsengsohni poolt terve koguduse rohkel osawõtmisel sisse õnnistatud.

7 Detsembril andis ehituse kommisjion konwendi ees kassa üle aru:

Torni heaks on wälja maksetud . 2970 rbl. 22 kop.
Torni heaks on sisse tulnud . 2553 " 68 "

Jääb puudu . 416 rbl. 54 kop.

Peaks Jumal koguduse jiidamed lahti tegema, et see wõlg wõiks pea maksetud saada.

Konvent walis 2 kassa rewidenti: herrad Chr. Hansen Sõõrik mõisast ja P. Teng, Pöörawere saadiku. Need waatasid kõik kwitungid ja raamatud läbi, ja andsid prototolli, et kassa on leitud õige olewad.

Kui meie järelejäänud materjali eest saadud summa kõitidest kuludest mahawõttame, siis on torn maksmatäinud:

Torni eest on wälja antud . . 2970 rbl. 22 kop.
Järelejäänud ja müüdnud mater-
jali eest tuli tagasi . . . 304 " 57 "

Nõnda on torn maksmatäinud . 2665 rbl. 65 kop.

Kui ka meie torn ehk kõige ilusam ei ole, siiski ta rõõmustab kõiki, kes kiritut ilma tornita on näinud. Tänu Jumalale, kes on aitanud, andku Tema arm, et üks torn paljudele juhatajaks taewa poole oleks ja meie rõõmuga Tema wärawast sisse lähetsime.

B. Torni ehituse kassa aruanne.

1. Torni heafis on jisse tulnud:

	Rubla.	Kop.	Rubla.	Kop.
1896—1907 korjatud raha:				
1896	1	—		
1897	25	—		
1900	1	20		
1901	206	02		
1902	70	36		
1903	54	68		
1904	59	17		
1905	15	41		
1906	46	86		
Intressid	81	94	561	64
Korjandus 1906 Detsembri kuus*)	466	56		
Intressid	15	56	482	12
Korjandus 1907 Septembri kuus**)	287	79	287	79
Kirikus korjatud ja kingitud 1907 aastal	65	49	65	49

20

Kiriku kapitalist	400	—		
Surnuaia kapitalist	445	—		
Selle intressid	7	07	852	07
	2249	11	2249	11
Peale selle on ülejäänud materjali eest jissetulnud:				
Kahe oksjoni läbi: ülejäänud palkide eest	71	82		
muu ülejäänud materjali eest	131	20		
Weel sai müüdud: 225 telliskiivi	3	—		
10 toopi tõrwa	1	—		
4 latti, 6 kop. tüff	—	24		
Ülejäänud uus. raud 12 puuda 25 naela, $3\frac{3}{4}$ f. nael	18	$93\frac{3}{4}$		
Wast 8 naela, 33 kop. nael	2	64		
Wana ankrud raud 26 puuda $34\frac{1}{2}$ naela, $2\frac{1}{2}$ f. nael	26	$86\frac{1}{4}$		
Tellingi raud	10	—		
Wits rauda	30	07		
Laastud	8	80	304	57
			2553	68

21

2. Torn ehituse peale on wälja läinud.

	Rubla.	Kop.	Rubla.	Kop.
I. Plaan ja kuulutusjed lehtedes	70	—	70	—
II. Material:				
1. Kivimaterial:				
a) paed 13 ³ / ₄ fülba (6 jalalist), 4 rbl. fülb	55	—		
" 1 fülb (7 jalalist), 6 rbl. fülb	6	—		
paed, Gentsjast ošetud	2	80	63	80
b) Telliskivid: 5600 walgeid, 22 kop. sada	123	20		
" 2100 punasid I. sort, 145 f. sada	33	05	156	25
" 200 " II. " 130 " "	86	45	86	45
c) Lubi: 133 tšetverti, 65 kop. tšetvert				
2. Puumaterial:				
a) lauad Weylhynseni juurest	18	10		
" Jedinwerest	258	34		
" mujalt ošetud	6	98	283	42
b) soomlauad katuse jauts, 180 jotti, 25 f. tüff	45	—	45	—
c) palgid, 10 palki, 42' pikk. = 32,88 kausf.				
" 10 " 38' " = 28,81 "	80	20	80	20

22

3. Raudmaterjal, wärw jne.:

a) Wast risti tarwis	84	50	84	50
b) C. B. Norrmanni juurest:				
14 puuda naelu	39	70		
8 pütti tšementi	32	—		
8 puuda 18 naela puutõrwa	8	45		
Rauda	177	97		
22 puuda 30 naela katuse plekki	97	82		
2 waati wärnitsat, 6 rbl. puud*)	134	25		
185 naela punast wärwi	7	40		
Mitmesugust traati, margid	2	68	500	27
c) Weissemad poe rehnungid:				
J. Jürgensohn — Pärnus	2	85		
J. Puusjepp	2	08		
J. Rast	1	10		
M. Adamson	23	92	29	95
Ülesanne	1399	84	1399	84

23

2. Torni ehituse peale on välja läinud. (Järg.)

	Rubla.	Kop.	Rubla.	Kop.
Ülekanne	1399	84	1399	84
III. Ehituse raha	1500	—	1500	—
IV. Muud kulud:				
a) alumiste alaluutide parandamine	5	—		
b) nõör ja bloff tella jaoks	1	20		
c) telingi palkide koorimine	2	88		
d) hinged alumiste luutide jaoks	2	50		
e) üks mark pangas	—	05	11	63
V. Raha eest tehtud töö:				
a) 3 jülba paasa weetud, 8 rubla jülb	24	—		
b) 6 jala päewa meistritele makstud	6	—		
c) muud weod	8	75		
d) ankrute väljajätmise	15	—		
e) väljakäigu koht	5	—	58	75
Summa	2970	22	2970	22

*) Pool waati wärnitsat on veel alles ja müümata, mis siis müüdnud saab, kui luugid tulewal suwel teistkorda üle wärwitud on.

Kommissiooni liikmed:

R. von Nasakin, kirikueesfeisja. W. Zimmermann. A. Tidermann.
H. Hinrichson. H. Waew. W. Schulz, õpetaja.

Kontwendi poolt walitud rewidendid:

Chr. Hansen. P. Teng.

*) I. forjandus 1906 Detsembri kuus.

Raam- mat №	Wallad	Rubla.	Kop.	Raam- mat №	Wallad	Rubla.	Kop.
1	Tabriast	23	05	14	Sõõrikult	12	50
3	Elbust	18	30	16	Weelt	23	50
4	Arest	60	34	18	Kaelastest	27	—
6	Hallingast	31	79	19	Põrawereft	13	—
7	"	22	70	20	"	4	—
8	"	11	35	21	"	11	—
9	Kiriku wallast	46	95	22	"	8	36
10	Roodist	19	28	23	Engest	12	10
11	"	17	52	24	"	15	01
12	Parasmaalt	27	75	25	"	16	—
13	"	16	—	26	"	26	35
					Peale jelle veel antud	2	71
					Summa	466	56

26

**) II. forjandus 1907 Septembri kuus.

Raam- mat №	Wallad	Rubla.	Kop.	Raam- mat №	Wallad	Rubla.	Kop.
1	Tabriast	11	23	18	Parasmaalt	8	—
3	"	5	75	19	"	4	—
2	Engest	15	10	20	"	4	—
4	Kiriku wallast	3	95	21	Sõõrikult	8	02
34	" "	1	75	22	Kaelastest	5	66
5	Arest	22	51	23	"	5	45
6	Saugast	16	13	24	Põrawereft	4	75
7	Hallingast	12	15	25	"	3	—
8	"	4	40	26	"	2	90
9	"	4	—	27	"	12	—
10	"	4	90	28	"	—	68
11	"	3	—	29	"	2	82
12	Roodist	4	—	31	Engest	3	86
13	"	4	60	32	"	10	47
15	Weelt	2	50	33	"	8	30
17	"	1	10	14	Õpetaja läbi	82	66
16	Wahenurmeft	4	15		Summa	287	79

27

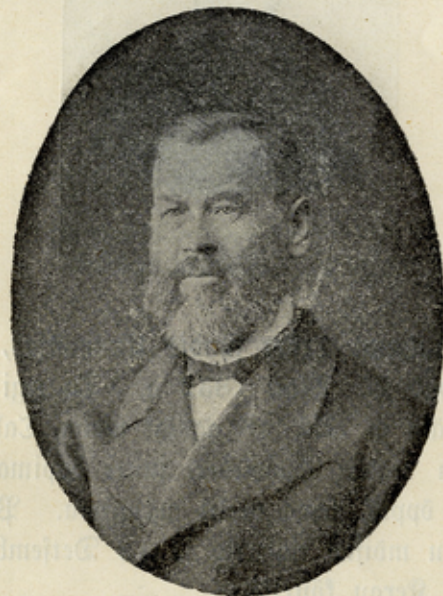
D. Raks lauaaegset kiriku ametimeest, kes 1907 a. surid.

1. Jakob Friedrich Johannson sündis Wigala köstri majas 21 Mail 1823 a. ja sai 5 Juunil ristitud, tegi Tallinna freiskooli läbi ja oli peale selle isal kodu kooli töö juures abiks. 20 Augustil 1841 tegi tema köstri eksami ära Halliste õpetaja juures.

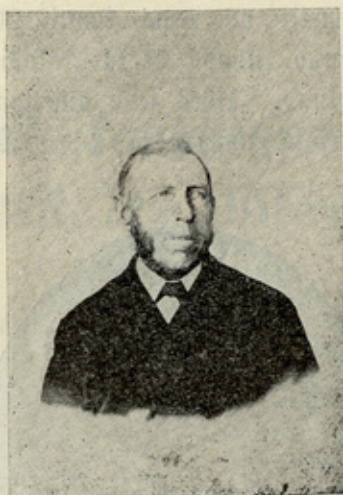
Jakobis oli köster Birk surnud ja siis tuli noor 18 aastane Johannson ja Wändra köster, wist Janu- sen, proowi laulma; sell ajal orelit weel ei olnud. Hommiku olla üks wöörmünder Johannson'ile ütelnud: „Ärge tehke, noormees, omale waewa et wäga waljuste laulate, seda pole tarwis; laulge na paraja healega.“ Ta oli laulnud selle salmi: „Ma südamest ja meelest“ ja tema wägew ja ilus heal wõitnud köitide südamed ära.

24 Augustil 1841 a. oli tema proowi laulmas ja 7 Septembril sai tema köstriks walitud. 18. Septembril 1845 sai tema Kallama kirikus laulatud Marie Emile Juliane Hirsch'iga, pärast nii kuulsa keisri kodutohri Hirsch'i õega. 7 Septembril 1891 pühitsetes tema 50 aastase ameti juubeli püha ja 18 Septembril 1895 olid temal kuld pulmad.

Köstri ametit on tema kunni 20 Oktoobrini 1899' ja. pidanud, nõnda et ta Jakobis 58 aastat köstriks on olnud. Ühes selle ametiga pidas kihelkonna-kooli õpetaja ametit ja 18 aastat oli tema

Hallingas wallakirjutajaks. Temal oli 4 tütar ja 2 poega, kellest wanem 1864 a. suri ja esimene oli, kes uude furnuaeda sai maetud. Tema poeg on Heimthalis õpetajaks ja tema tütrepoeg Julius Feldmann on praegune Mihkli õpetaja. Mõlemad õpetajad käisid teda matmas, koagudus oli suurel arwul kofku tulnud ja pani tänutäheks pärja hana peale.

2. **Johann Teller** sündis Uuemõisas, Hapsalu linna ligidal 20 Mail 1832 a. Ta tegi Hapsalu kreiskooli läbi ja läks, 16 aastat wana, Tallinna sell ajal kuulsa tiskeri Sporlederi juure õppima. Kuba Tallinnas õppis tema orelit mängima. Pärast oli tema Audru mõisas tiskeriks ja 13 Detsembril 1856 waliti teda Kergu köstriks.

25 Oktobril 1857 a. sai ta laulatud Marie Charlotte Hansen'iga, kes 4 Junil 1894 suri. Temaal oli 2 poega ja 2 tütar, kellest kõige noorem tütar peale ema surma isa juures elas.

Tema pühitses 13 Detsembril 1906 oma 50-aastast ameti juubeli-püha, koguduse rohkel osawõtmisel ja wõttis juure rõõmuga Kergu kiriku 200-aastastest mälestuse päewast Mihkli päewal 1907 osa.

Peale selle jäi ta haigeks ja suri wana kiriku-aasta lõpul 22 Nowembril 1907 ära ja teda maeti koguduse rohkel osawõtmisel 27 Nowembril Kergu surmuaeda maha. Ta sõbralik ja lahke olet jääb paljudele meele.

Püüli-kalender

1908.

Bibli-kalender

1908.

Märts.		April.	
1 L.	Hebr. 9, 1—28	1 L.	Joh. 7, 14—30
1 pühap. paastus.		2 R.	" 10, 17—31
2 P.	Math. 4, 1—11	3 R.	" 14, 1—14
3 E.	Hebr. 2, 5—18	4 R.	Lutk. 22, 54—62
4 L.	Hebr. 4, 14—5, 10	5 L.	" 23, 1—12
5 R.	Palwe p. " 7, 1—10	Palmipuu p.	
6 R.	" 7, 11—28	6 P.	Math. 21, 1—9
7 R.	Joh. 13, 1—20	7 E.	" 27, 15—26
8 L.	Math. 26, 21—25	8 L.	Joh. 19, 1—16
2 pühap. paastus.		9 R.	" 17, 1—26
9 P.	Math. 15, 21—28	10 R.	E. R. 1 Korint. 11, 23—32
10 E.	Kol. 1, 12—23	11 R.	Suur R. Math. 27, 31—54
11 L.	Ewef. 2, 1—18	12 L.	" 27, 57—66
12 R.	1 Timot. 2, 1—7	Kristuse ülestõusm. p.	
13 R.	Ewef. 6, 10—17	13 P.	1 Ülest. p. Mark. 16, 1—8
14 R.	Math. 26, 26—29	14 E.	2 Ülest. p. Lutk. 24, 13—35
15 L.	" 26, 30—35	15 L.	3 Ülest. p. " 24, 36—47
3 pühap. paastus.		16 R.	Joh. 20, 11—18
16 P.	Lutk. 11, 14—28	17 R.	Laul 16
17 E.	" 4, 31—41	18 R.	Apostl. t. 2, 22—32
18 L.	" 8, 26—39	19 L.	1 Kor. 15, 1—11
19 R.	" 10, 17—22	1 pühap. p. Kr. ülest. p.	
20 R.	Math. 17, 14—23	20 P.	Joh. 20, 19—31
21 R.	" 26, 36—46	21 E.	Rom. 14, 7—11
22 L.	" 26, 47—58	22 L.	Sej. 45, 18—28
4 pühap. paastus.		23 R.	Jürip. R. pr. n. p. R. 5, 1—11
23 P.	Joh. 6, 1—15	24 R.	2 Kor. 5, 14—21
24 E.	" 6, 23—36	25 R.	Siob 19, 14—27
25 L.	Paastu M. p. Joh. 6, 37—50	26 L.	1 Kor. 15, 12—28
26 R.	" 6, 51—58	2 pühap. p. Kr. ülest. p.	
27 R.	" 6, 59—71	27 P.	Joh. 10, 12—16
28 R.	Joh. 18, 12—14—19—24	28 E.	Sejefiel 37, 21—28
29 L.	Math. 26, 57—68	29 L.	" 34, 1—16
5 pühap. paastus.		30 R.	Laul 95
30 P.	Joh. 8, 46—59		
31 E.	" 5, 16—24		

Mai.		Juuni.	
1 R.	Apostlite t. 20, 28—38	1 P.	1 Relip. Apostl. t. 2, 1—13
2 R.	Rom. 11, 13—32	2 E.	2 Relip. Apostl. t. 10, 42—48
3 L.	Joh. Ilmut. 21, 1—8	3 L.	3 Relip. Apostl. t. 8, 14—17
3 pühap. p. Kr. ülest. p.		4 R.	Apostl. t. 2, 14—47
4 P.	Joh. 16, 16—23	5 R.	Apostl. t. 4, 1—31
5 E.	Hebr. 12, 1—11	6 R.	Apostl. t. 4, 32—5, 16
6 L.	Reisrih. f. p. II Kor. 6, 1—10	7 L.	Apostl. t. 5, 17—42
7 R.	I Peetr. 1, 3—9	Kolmainu Jumala püha.	
8 R.	Rom. 8, 14—25	8 P.	Joh. 3, 1—16
9 R.	Rigula p. Sej. 35, 1—10	9 E.	Matt. 28, 16—20
10 L.	Rom. 8, 26—39	10 L.	1 Joh. 5, 4—13
4 pühap. p. Kr. ülest. p.		11 R.	Tiit. 3, 3—7
11 P.	Joh. 16, 5—15	12 R.	Mark. 10, 13—16
12 E.	Kol. 1, 12—20	13 R.	Rom. 6, 3—13
13 L.	Hebr. 1, 1—14	14 L.	Kol. 3, 1—11
14 R.	Kroonim. p. Joh. 14, 15—20	1 püha p. Kolmainu Jum. p.	
15 R.	Sejef. 36, 22—27	15 P.	Lutk. 16, 19—31
16 R.	Rom. 8, 1—11	16 E.	II Tessal. 2, 13—17
17 L.	Kal. 5, 16—25	17 L.	V Mojs. 11, 13—28
5 pühap. p. Kr. ülest. p.		18 R.	Sejef. 18, 21—32
18 P.	Joh. 16, 23—30	19 R.	Mark. 10, 17—27
19 E.	Lutk. 11, 1—13	20 R.	1 Joh. 2, 12—17
20 L.	Joh. 15, 7—16	21 L.	Joh. Ilmut. 14, 6—13
21 R.	Joh. 17, 20—26	2 püha p. Kolmainu Jum. püha.	
22 R.	Taewam. p. Mark. 16, 14—20	22 P.	Lutk. 14, 16—24
23 R.	2 Kor. 13, 13	23 E.	Mika 4, 1—7
24 L.	Joel 3, 1—5	24 L.	Jaani p. Jerem. 7, 21—28
6 pühap. p. Kr. ülest. p.		25 R.	Apostl. t. 13, 38—52
25 P.	R. pr. f. p. Joh. 15, 26—16, 4	26 R.	Lutk. 13, 22—30
26 E.	Joh. 14, 21—27	27 R.	1 Kor. 1, 18—31
27 L.	Lutk. 12, 1—12	28 L.	Apostl. t. 8, 26—39
28 R.	1 Kor. 2, 1—16	3 pühap. p. Kolmainu Jum. p.	
29 R.	Ewef. 1, 13—23	29 P.	Lutk. 15, 1—10
30 R.	Rom. 8, 12—17	30 E.	Mark. 2, 14—17
31 L.	Apostl. t. 1, 1—8		

Juuli.		August.	
1 L.	Matt. 11, 25—30	1 R.	Joh. 6, 48—58
2 R.	Heina-M. p. Luf. 15, 11—32	2 L.	Joh. 16, 32—33
3 R.	Nechem. 9, 6—35	8 pühap. p. Kolmainu Jum. p.	
4 R.	Hoſea 14, 2—20	3 P.	Matt. 7, 15—23
5 L.	V Moos. 4, 23—31	4 E.	1 Joh. 4, 1—6
4 pühap. p. Kolmainu Jum. p.		5 L.	Luf. 6, 43—49
6 P.	Luf. 6, 36—42	6 R.	Krist. ſeſet. p. Jaf. 2, 14—24
7 E.	Laul 103	7 R.	Hebr. 13, 1—21
8 L.	Jaf. 1, 16—27	8 R.	1 Kor. 13, 1—13
9 R.	Rom. 14, 1—19	9 L.	Joh. 15, 1—10
10 R.	Rom. 12, 9—21	9 pühap. p. Kolmainu Jum. p.	
11 R.	II Kor. 9, 1—15	10 P.	Luf. 16, 1—9
12 L.	Eweſ. 4, 22—32	11 E.	Matt. 6, 19—23
5 pühap. p. Kolmainu Jum. p.		12 L.	Luf. 12, 13—21
13 P.	Luf. 5, 1—11	13 R.	1 Tim. 6, 6—19
14 E.	Matt. 10, 1—42 (5—22)	14 R.	Matt. 16, 24—27
15 L.	Joh. 21, 15—19	15 R.	R.-M. p. Matt. 13, 44—46
16 R.	Eweſ. 4, 10—16	16 L.	Laul 39
17 R.	Heſ. 33, 1—11	10 pühap. p. Kolmainu Jum. p.	
18 R.	Tiit. 1, 5—11	17 P.	Luf. 19, 41—48
19 L.	II Tim. 4, 1—5	18 E.	Jerem. 9, 1—26
6 pühap. p. Kolmainu Jum. p.		19 L.	Jerem. 23, 9—32
20 P.	Matt. 5, 20—26	20 R.	Jerem. nutu I. 1, 1—22
21 E.	Matt. 5, 13—19	21 R.	Almut. 2, 1—7
22 L.	R.ema n.p. Matt. 5, 27—37	22 R.	Daniel 9, 3—19
23 R.	Matt. 6, 1—8	23 L.	Jeſ. 54, 1—17
24 R.	Matt. 12, 1—15	11 pühap. p. Kolmainu Jum. p.	
25 R.	Matt. 5, 38—48	24 P.	Luf. 18, 9—14
26 L.	Rom. 7, 12—25	25 E.	Matt. 3, 1—12
7 pühap. p. Kolmainu Jum. p.		26 L.	Matt. 9, 9—13
27 P.	Mark. 8, 1—9	27 R.	II Sam. 24, 10—25
28 E.	Jaf. 4, 1—10	28 R.	Esra 9, 6—15
29 L.	Kal. 3, 1—14	29 R.	J. ſurm. p. Rutu I. 3, 22—42
30 R.	Aluujäri. j.p. Joh. 7, 39—49	30 L.	Aleksandri p. Jer. 18, 7—27
31 R.	Joh. 6, 32—47	12 pühap. p. Kolmainu Jum. p.	
		31 P.	Mark. 7, 31—37

September.		Oktober.	
1 E.	Luf. 5, 12—26	1 R.	II Tim. 2, 1—13
2 L.	Wilipp. 1, 1—11	2 R.	II Kor. 1, 1—11
3 R.	Apoſt. t. 16, 11—15	3 R.	II Kor. 4, 8—18
4 R.	Apoſt. t. 9, 1—22	4 L.	Wilipp. 1, 21—30
5 R.	Rom. 10, 13—21	17 pühap. p. Kolmainu Jum. p.	
6 L.	Hebr. 3, 7—19	5 P.	Edif. p. A. n.p. Luf. 14, 1—11
13 pühap. p. Kolmainu Jum. p.		6 E.	Jerem. 17, 19—27
7 P.	Luf. 10, 23—37	7 L.	Luf. 4, 14—30
8 E.	Uſſi-M. p. Ap. t. 16, 16—34	8 R.	Luf. 13, 10—17
9 L.	Kal. 3, 15—22	9 R.	Hebr. 4, 1—11
10 R.	Rom. 3, 9—22	10 R.	Matt. 18, 1—6
11 R.	Rom. 3, 23—31	11 L.	Kal. 5, 25—6, 5
12 R.	Kal. 2, 16—21	18 pühap. p. Kolmainu Jum. p.	
13 L.	Rom. 6, 12—23	12 P.	Matt. 22, 34—46
14 pühap. p. Kolmainu Jum. p.		13 E.	V Moos. 6, 1—15
14 P.	Risti ül. p. Luf. 17, 11—19	14 L.	I Joh. 4, 16—21
15 E.	Laul 32	15 R.	Rom. 13, 8—14
16 L.	Luf. 1, 46—55	16 R.	Luf. 17, 7—10
17 R.	Eweſ. 5, 8—20	17 R.	Borki päew Rom. 10, 1—13
18 R.	Wilipp. 4, 4—7	18 L.	En. u. ül. (1517) Kal. 5, 1—15
19 R.	Jeſ. 12, 1—6	19 pühap. p. Kolmainu Jum. p.	
20 L.	Laul 33	19 P.	Matt. 9, 1—8
15 pühap. p. Kolmainu Jum. p.		20 E.	Luf. 7, 36—50
21 P.	Matt. 6, 24—34	21 L.	R. h. tr. p. j. p. I Joh. 1, 5—10
22 E.	Rom. 12, 1—16	22 R.	Kaasani-M. p. I Joh. 2, 1—12
23 L.	1 Petr. 5, 6—11	23 R.	Joh. 13, 1—15
24 R.	Laul 37	24 R.	I Petr. 2, 21—25
25 R.	1 Kuning. r. 17, 1—16	25 L.	Matt. 18, 12—18
26 R.	Opet. Joh. p. Ap. t. 12, 1—11	20 pühap. p. Kolmainu Jum. p.	
27 L.	Wilipp. 3, 7—21	26 P.	Matt. 22, 1—14
16 pühap. p. Kolmainu Jum. p.		27 E.	Matt. 7, 13—14
28 P.	Luf. 7, 11—17	28 L.	Wilipp. 2, 12—16
29 E.	Mihkli p. Joh. 11, 1—27	29 R.	II Kor. 10, 1—13
30 L.	Joh. 11, 28—45	30 R.	II Petr. 1, 1—11
		31 R.	Almut. r. 3, 14—22

November.

1 L. I Petr. 2, 1—10

21 pühap. p. Kolmainu Jum. p.

2 P. Joh. 4, 47—54

3 E. I Mojs. 32, 24—31

4 L. Matt. 26, 36—44

5 R. II Mojs. 17, 8—16

6 R. Mark. 7, 24—30

7 R. Jaf. 5, 13—18

8 L. Luf. 18, 1—8

22 pühap. p. Kolmainu Jum. p.

9 P. Matt. 18, 23—35

10 E. Mardi p., M. Luth. i. p.

Matt. 12, 33—37

11 L. I Petr. 4, 1—11

12 R. I Petr. 1, 13—25

13 R. Matt. 7, 1—5

14 R. R. ema i. p. Ewef. 4, 29—5, 2

15 L. Kol. 3, 12—17

23 pühap. p. Kolm. Jum. p.

16 P. Matt. 22, 15—22

17 E. Rom. 13, 1—7

18 L. V Mojs. 17, 8—20

19 R. I Petr. 5, 1—5

20 R. Ewef. 5, 22—23

21 R. Ewef. 6, 1—9

22 L. I Petr. 2, 11—20

24 pühap. p. Kolm. Jum. p.

23 P. Surnute p. Matt. 9, 18—26

24 E. Ilmut. 14

25 L. " 18

26 R. " 19

27 R. " 20

28 R. " 21

29 L. " 22

1 Kristuse tulemise püha.

30 P. Matt. 21, 1—9

Detsember.

1 E. 1 Mojs. 3, 1—24

2 L. 1 Mojs. 12, 1—3

3 R. 1 Mojs. 28, 10—19

4 R. 1 Mojs. 48, 8—12

5 R. II Sam. 7, 8—29

6 L. Jej. 7, 10—14—11, 1—13

2 Kristuse tulemise püha.

7 P. Luf. 21, 25—36

8 E. Luf. 21, 5—19

9 L. Matt. 24, 29—51

10 R. Luf. 17, 22—37

11 R. II Tessal. 1, 3—12

12 R. I Tessal. 5, 1—11

13 L. Mark. 13, 1—37

3 Kristuse tulemise püha.

14 P. Matt. 11, 2—10 (16)

15 E. V Mojs. 18, 15—19

16 L. Jerem. 33, 14—26

17 R. Laul 110

18 R. Laul 72

19 R. Jej. 40, 1—11

20 L. Luf. 1, 5—25

4 Kristuse tulemise püha.

21 P. Joh. 1, 19—28

22 E. Luf. 3, 1—18

23 L. Jej. 59, 1—21

24 R. Jej. 9, 2—7

25 R. 1 Jõulu püha Luf. 2, 1—14

26 R. 2 Jõulu püha Luf. 2, 15—20

27 L. 3 Jõulu püha Joh. 1, 1—14

Pühap. peate Jõulu.

28 P. Luf. 2, 33—40

29 E. Laul 103

30 L. Laul 51

31 R. Laul 91

